

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ

HEM307- HEMŞİRELİĞE ÖZEL
EPİDEMİYOLOJİ
DERS BİLGİ KİTAPÇIĞI

SAMSUN

İÇİNDEKİLER

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ	1
DERS BİLGİ KİTAPÇIĞI	1
SAMSUN	1
1. ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ MİSYON, VİZYON VE DEĞERLERİ	3
2. HEMŞİRELİĞE ÖZEL EPİDEMİYOLOJİ DERSİ	4
2.1. Dersin Tanımı ve Amacı	4
2.2. Eğitim Modeli	4
2.3. Uzaktan Eğitim Politikası.....	5
2.4. Dersin Genel Hedefleri.....	5
2.3. Dersin Öğrenme Çıktıları	5
2.5. Dersin Programdaki Yeri	5
2.6. Dersin Öğretim Yöntem ve Teknikleri.....	5
2.7. Dersin Değerlendirmesi.....	5
3. HAFTALIK DERS PROGRAMI	6
4. DERS KONU İÇERİĞİNİN BÖLÜMÜN PROGRAM ÇIKTILARI, DERSİN ÖĞRENME ÇIKTILARI, HASTA GÜVENLİĞİ, SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA HEDEFLERİ, SAĞLIĞIN SOSYAL BELİRLEYİCİLERİ İLE İLİŞKİSİ	10

1. ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ MİSYON, VİZYON VE DEĞERLERİ

Misyonumuz;

Birey, aile ve toplumun sağlık ve hastalık deneyimini insancıl bir şekilde yönetebilen, değişen sağlık ortamında küresel toplumun ihtiyaçlarına kanıta dayalı uygulama ile cevap veren, mesleğine bağlı, duyarlı ve dinamik hemşire liderler yetiştirmektir.

Vizyonumuz;

Birey, aile ve toplumun sağlığını geliştirmek üzere ulusal ve uluslararası düzeyde hemşirelik disiplinine yön verecek yenilikçi ve profesyonel hemşireler yetiştiren lider bir bölüm olmaktadır.

Hemşirelik Bölümü Amaçları;

1. Ulusal/ uluslararası sağlığı ilgilendiren kuruluşlarda ya da akademik alanda istihdam edilir.
2. Sürekli yenilenme ve gelişme bilinciyle akademik ve kişisel gelişimine devam eder.
3. Hemşirelik etik ve uygulama standartlarına uygun bütüncül ve insancıl bakım verir.

Hemşirelik Bölümü Program Çıktıları;

1. Sağlık politikaları, düzenlemeleri ve mevzuatla ilgili olarak hemşirelik rollerine ilişkin temel bir anlayış ve tutum geliştirir.
2. Hemşirelik ve diğer disiplinlerdeki kanıta dayalı kuramsal bilgiye ulaşarak hemşirelik eğitim, uygulama, araştırma ve/veya yönetiminde kullanır.
3. Araştırma temelli ve kanıta dayalı çalışmalar ile hemşirelik disiplininin gelişimine bireysel katkı sağlar.
4. Güvenli ve kaliteli hemşirelik uygulamalarını destekleyen yenilikçi bilişim ve/veya bakım teknolojilerini kullanır.
5. Kişisel ve mesleki gelişiminin bir parçası ve gereği olarak, yaşam boyu öğrenme, yaratıcılık ve eleştirel düşünmeyi benimser ve sürdürür.
6. En az bir yabancı dili kullanarak hemşirelik ve sağlık alanındaki gelişmeleri izler ve paylaşır.
7. Hemşirelik eğitim, yönetim, uygulama ve/veya araştırmasında, disiplin içi/disiplinler arası etkili iletişim ve işbirliği becerilerini kullanır.
8. Sağlığın geliştirilmesi, sürdürülmesi ve iyileştirilmesi amacıyla bireylere, ailelere, gruplara ve topluma güvenli, yetkin, şefkatli, etik, bütüncül, çevreye ve kültüre duyarlı hemşirelik bakımı sağlar.
9. Bireyselleştirilmiş, güvenli, kaliteli hemşirelik bakımına liderlik eder.

Değerlerimiz;

Hemşirelik bölümü olarak kaliteli sağlık bakım hizmetlerine erişimin bir ayrıcalık değil sosyal bir hak olduğuna inanıyor ve bunu en temel değer olarak kabul ediyoruz. Bunun yanı sıra Atatürk ilke ve inkılaplarını ve aşağıdaki değerleri Temel Değerlerimiz olarak sunuyoruz:

1. Bakım: Bakım hemşirelik uygulamasının özüdür. Bireyin eşsizliği temelinde insanlara merhametli, vicdanlı, bütüncül, şeffaf, alturistik ve katılımcı bir yaklaşımla bakım vermeye kararlıyız.

2. Duyarlılık: Kültür, çevre, birey, toplum, toplumsal cinsiyet eşitliği ve hakkaniyet temelinde insanların bakım çağrılarını duymaya, etik ve saygınlık standartlarına dayalı olarak bu çağrıya yanıt vermeye kararlıyız.

3. Etik: Hemşirelik eğitimi, uygulaması ve araştırmasında evrensel ve bilimsel etiğe uygun, insana ve değerlerine saygılı, adil, dürüst ve hakkaniyetli olmaya kararlıyız.

4. Profesyonellik: Sosyal adalet ve eşitliğin sağlık hizmetlerine entegrasyonuna, düşünce özgürlüğüne, örgütlenme bilincine dayanan, özgüvenli, iletişim becerileri gelişmiş lider, entelektüel hemşireler olmaya kararlıyız.

5. Bilimsellik/Yenilikçilik: Bir uygulama mesleği ve bir akademik disiplin olarak hemşirelikte, kanıta dayalı bakımı uygulamak için yeni bilgileri keşfetmeye, yaymaya ve hemşirelik bilimini geliştirmeye kararlıyız.

6. Katılımcılık/paydaş odaklılık: Hemşirelik öğrencilerinin tüm potansiyellerini geliştirmek üzere katılımcı, etkileşimli eğitim ve öğretim anlayışını geliştirmeye ve sürdürmeye kararlıyız.

2. HEMŞİRELİĞE ÖZEL EPİDEMİYOLOJİ DERSİ

2.1. Dersin Tanımı ve Amacı

Hemşireliğe özel epidemiyoloji dersinin amacı, öğrencilere sağlık ve hastalık durumlarına etkin olan belirleyicileri kavrayabilme ve epidemiyolojik yöntemleri ve bu yöntemlerin uygulanma alanlarında kullanımını öğretir.

Epidemiyolojiye giriş, tarihsel geçmiş ve veri özellikleri, sağlık ölçütleri, tanımlayıcı araştırmalar, kesitsel araştırmalar, vaka-kontrol araştırmaları, kohort araştırmaları, deneysel araştırmalar, metodolojik araştırmalar, araştırmalarda kanıt düzeyleri ve araştırma yöntemleri dersin konuları kapsamında yer alır. Bu ders Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü üçüncü sınıfının güz döneminde verilir. Haftada 2 saat teorik, 2 ECTS kredilik bir derstir.

2.2. Eğitim Modeli

Araştırma dersinin öğretiminde klasik eğitim modeli kullanılmaktadır.

2.3. Uzaktan Eğitim Politikası

Derste öğretim yöntem ve tekniği olarak uzaktan eğitim olanakları ve fırsatları kullanılmaktadır.

2.4. Dersin Genel Hedefleri

Bu derste öğrencinin;

- Epidemiyolojinin temel ilkelerini açıklayabilmesi.
- Epidemiyolojik yöntemleri tanımlayabilmesi.
- Epidemiyolojik ölçütleri kullanarak tanılama yapabilmesi.
- Epidemiyolojik yöntemlerin nerede, ne zaman, nasıl kullanılacağını bilmesi.
- Toplum sağlığını etkileyen etmenlerin etken-çevre-insan özelliklerine göre neden-sonuç ilişkisini açıklayan epidemiyolojik araştırma yöntemlerini planlayabilmesi hedeflenmektedir.

2.3. Dersin Öğrenme Çıktıları

1. Sağlık bilimlerinde araştırma teknikleri tanıtılacak
2. Epidemiyolojik yöntemlere ilişkin makale okuma ve değerlendirme becerisi kazandırılacak
3. Bilim ve bilimler arası benzerlik ve farklılıkları tanıyacak
4. Türkçe ve İngilizce makale taraması öğretilecek
5. Sağlık ve hastalık risklerinin belirlenmesinde ve değerlendirilmesinde kullanılacak sağlık ölçütlerini bilecek
6. Bulaşıcı ve bulaşıcı olmayan hastalık durumlarına yönelik epidemiyolojik bilgiyi bilecek ve değerlendirebilecek

2.5. Dersin Programdaki Yeri

Bu ders Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü üçüncü sınıfının güz döneminde verilir. Haftada 2 saat teorik, 2 ACTS 2 kredilik bir derstir.

2.6. Dersin Öğretim Yöntem ve Teknikleri

Derslerin işleyişinde; anlatım, tartışma, örnek makale kritiği, power point sunusu, soru-cevap, beyin fırtınası gibi yöntem ve teknikler kullanılacaktır. Temel kaynak olarak tanımlanan kitaplara ek olarak verilen okumalar bireysel gelişimi destekleyecektir.

2.7. Dersin Değerlendirmesi

Derse devam zorunludur. Teorik derslerin % 30' undan fazlasına devam etmeyen öğrenci final sınavına alınmaz. Dersin değerlendirilmesi bir ara sınav, bir araştırma bir final sınavı ile yapılır. Ders notunu ara sınavın %40'ı, final sınavının %60'ı oluşturmaktadır. Dersin değerlendirilmesinde, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sınav Yönetmeliği ve Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Uygulamalı Dersler İlke ve Esasları uygulanır.

3. HAFTALIK DERS PROGRAMI

TARİH	ÖĞR. ELE.	KONU	ÖN HAZIRLIK
1.HAFTA (1 SAAT)	Dr.Öğr.Üyesi Figen ÇAVUŞOĞLU Dr.Öğr.Üyesi Özge ÖZ YILDIRIM Arş.Gör.Dr.Dilek ÇELİK EREN Arş.Gör.Dr.Mesiya AYDIN	Giriş-dersin tanıtımı beklentiler	1.Sağlık Bilimlerinde Epidemiyoloji (2020). Edt; Gülümser K, Oya Nuran E, Media SB, Özlem Ö ve Makbule TK. Göktug yayıncılık, Ankara. 2. Tezcan SG. (2017). Temel Epidemiyoloji. Hipokrat kitapevi, 1. baskı, Ankara. 3. Tezcan S. (2012). Halk Sağlığı Temel Bilgiler 1. cilt, Epidemiyoloji. Edt; Çagatay G, Levent A. Hacettepe üniversitesi yayınları, genişletilmiş ikinci baskı, Ankara.
2.HAFTA (2 SAAT)	Dr.Öğr.Üyesi Özge ÖZ YILDIRIM	Epidemiyolojinin tanımı, kapsamı, kullanım alanları,epidemiyolojik süreç,tarihsel geçmiş	1.Sağlık Bilimlerinde Epidemiyoloji (2020). Edt; Gülümser K, Oya Nuran E, Media SB, Özlem Ö ve Makbule TK. Göktug yayıncılık, Ankara. 2. Tezcan SG. (2017). Temel Epidemiyoloji. Hipokrat kitapevi, 1. baskı, Ankara. 3. Tezcan S. (2012). Halk Sağlığı Temel Bilgiler 1. cilt, Epidemiyoloji. Edt; Çagatay G, Levent A. Hacettepe üniversitesi yayınları, genişletilmiş ikinci baskı, Ankara.
3. HAFTA (2 saat)	Arş.Gör.Dr.Mesiya AYDIN	Veri özellikleri ve epidemiyolojide veri kaynakları	1.Sağlık Bilimlerinde Epidemiyoloji (2020). Edt; Gülümser K, Oya Nuran E, Media SB, Özlem Ö ve Makbule TK. Göktug yayıncılık, Ankara. 2. Tezcan SG. (2017). Temel Epidemiyoloji. Hipokrat kitapevi, 1. baskı, Ankara. 3. Tezcan S. (2012). Halk Sağlığı Temel Bilgiler 1. cilt, Epidemiyoloji. Edt; Çagatay G, Levent A. Hacettepe üniversitesi yayınları, genişletilmiş ikinci baskı, Ankara.
4.HAFTA (2 saat)	Arş.Gör.Dr.Mesiya AYDIN	Temel Sağlık Ölçütleri	1.Sağlık Bilimlerinde Epidemiyoloji (2020) Edt; Gülümser K, Oya Nuran E, Media SB, Özlem Ö ve Makbule TK. Göktug yayıncılık, Ankara. 2. Tezcan SG. (2017). Temel Epidemiyoloji. Hipokrat kitapevi, 1. baskı, Ankara. 3. Tezcan S. (2012). Halk Sağlığı Temel Bilgiler 1. cilt, Epidemiyoloji. Edt; Çagatay G, Levent A. Hacettepe üniversitesi yayınları, genişletilmiş ikinci baskı, Ankara.
5. HAFTA (2 saat)	Arş.Gör.Dr.Mesiya AYDIN	Tanımlayıcı araştırmalar	1.Sağlık Bilimlerinde Epidemiyoloji (2020). Edt; Gülümser K, Oya Nuran E, Media SB, Özlem Ö ve Makbule TK. Göktug yayıncılık, Ankara. 2. Tezcan SG. (2017). Temel Epidemiyoloji. Hipokrat kitapevi, 1. baskı, Ankara. 3. Tezcan S. (2012). Halk Sağlığı Temel Bilgiler 1. cilt, Epidemiyoloji. Edt; Çagatay G, Levent A. Hacettepe üniversitesi yayınları, genişletilmiş ikinci baskı, Ankara. Kanıtlar

			<p>1.Siedlecki, S. L. (2020). Understanding descriptive research designs and methods. <i>Clinical Nurse Specialist</i>, 34(1), 8-12.</p> <p>2.Li, H., Kong, X., Sun, L., Zhu, Y., & Li, B. (2021). Major educational factors associated with nursing adverse events by nursing students undergoing clinical practice: A descriptive study. <i>Nurse Education Today</i>, 98, 104738.</p>
6. HAFTA (2 saat)	Arş.Gör.Dr.Mesiya AYDIN	Vaka raporu, ekolojik araştırmalar	<p>1.Sağlık Bilimlerinde Epidemiyoloji (2020). Edt; Gülümser K, Oya Nuran E, Media SB, Özlem Ö ve Makbule TK. Göktug yayıncılık, Ankara.</p> <p>2. Tezcan SG. (2017). Temel Epidemiyoloji. Hipokrat kitapevi, 1. baskı, Ankara.</p> <p>3. Tezcan S. (2012). Halk Sağlığı Temel Bilgiler 1. cilt, Epidemiyoloji. Edt; Çagatay G, Levent A. Hacettepe üniversitesi yayınları, genişletilmiş ikinci baskı, Ankara.</p> <p>Kanıtlar</p> <p>1.Siedlecki, S. L. (2020). Understanding descriptive research designs and methods. <i>Clinical Nurse Specialist</i>, 34(1), 8-12.</p> <p>2.Li, H., Kong, X., Sun, L., Zhu, Y., & Li, B. (2021). Major educational factors associated with nursing adverse events by nursing students undergoing clinical practice: A descriptive study. <i>Nurse Education Today</i>, 98, 104738.</p>
7. HAFTA (2 saat)	Arş.Gör.Dr.Mesiya AYDIN	Analitik araştırmalar, kesitsel araştırmalar	<p>1.Sağlık Bilimlerinde Epidemiyoloji (2020). Edt; Gülümser K, Oya Nuran E, Media SB, Özlem Ö ve Makbule TK. Göktug yayıncılık, Ankara.</p> <p>2. Tezcan SG. (2017). Temel Epidemiyoloji. Hipokrat kitapevi, 1. baskı, Ankara.</p> <p>3. Tezcan S. (2012). Halk Sağlığı Temel Bilgiler 1. cilt, Epidemiyoloji. Edt; Çagatay G, Levent A. Hacettepe üniversitesi yayınları, genişletilmiş ikinci baskı, Ankara.</p> <p>Kanıtlar</p> <p>1.Admi, H., Moshe-Eilon, Y., Sharon, D., & Mann, M. (2018). Nursing students' stress and satisfaction in clinical practice along different stages: A cross-sectional study. <i>Nurse education today</i>, 68, 86-92.</p> <p>2. Hu, D., Kong, Y., Li, W., Han, Q., Zhang, X., Zhu, L. X., ... & Zhu, J. (2020). Frontline nurses' burnout, anxiety, depression, and fear statuses and their associated factors during the COVID-19 outbreak in Wuhan, China: A large-scale cross-sectional study. <i>EClinicalMedicine</i>, 24, 100424.</p> <p>3.Griffiths, P., Maruotti, A., Saucedo, A. R., Redfern, O. C., Ball, J. E., Briggs, J., ... & Smith, G. B. (2019). Nurse staffing, nursing assistants and hospital mortality: retrospective longitudinal cohort study. <i>BMJ quality & safety</i>, 28(8), 609-617.</p>

8.HAFTA (2 saat)	Dr.Öğr.Üyesi Figen ÇAVUŞOĞLU	Vaka-kontrol araştırmaları	<p>1.Sağlık Bilimlerinde Epidemiyoloji (2020). Edt; Gülümser K, Oya Nuran E, Media SB, Özlem Ö ve Makbule TK. Göktuğ yayıncılık, Ankara.</p> <p>2. Tezcan SG. (2017). Temel Epidemiyoloji. Hipokrat kitapevi, 1. baskı, Ankara.</p> <p>3. Tezcan S. (2012). Halk Sağlığı Temel Bilgiler 1. cilt, Epidemiyoloji. Edt; Çagatay G, Levent A. Hacettepe üniversitesi yayınları, genişletilmiş ikinci baskı, Ankara.</p> <p>Kanıtlar</p> <p>1.Solà-Miravete, E., López, C., Martínez-Segura, E., Adell-Lleixà, M., Juvé-Udina, M. E., & Lleixà-Fortuño, M. (2018). Nursing assessment as an effective tool for the identification of delirium risk in older in-patients: A case-control study. <i>Journal of clinical nursing</i>, 27(1-2), 345-354.</p> <p>2. Saghafi-Asl, M., & Vaghef-Mehrabany, E. (2017). Comprehensive comparison of malnutrition and its associated factors between nursing home and community dwelling elderly: A case-control study from Northwestern Iran. <i>Clinical nutrition ESPEN</i>, 21, 51-58.</p>
9. Hafta	Dr.Öğr.Üyesi Figen ÇAVUŞOĞLU	ARA SINAV	
10. Hafta (2 saat)	Dr.Öğr.Üyesi Figen ÇAVUŞOĞLU	Kohort araştırmaları	<p>1.Sağlık Bilimlerinde Epidemiyoloji (2020). Edt; Gülümser K, Oya Nuran E, Media SB, Özlem Ö ve Makbule TK. Göktug yayıncılık, Ankara.</p> <p>2. Tezcan SG. (2017). Temel Epidemiyoloji. Hipokrat kitapevi, 1. baskı, Ankara.</p> <p>3. Tezcan S. (2012). Halk Sağlığı Temel Bilgiler 1. cilt, Epidemiyoloji. Edt; Çagatay G, Levent A. Hacettepe üniversitesi yayınları, genişletilmiş ikinci baskı, Ankara.</p> <p>Kanıtlar</p> <p>1.Griffiths, P., Maruotti, A., Saucedo, A. R., Redfern, O. C., Ball, J. E., Briggs, J., ... & Smith, G. B. (2019). Nurse staffing, nursing assistants and hospital mortality: retrospective longitudinal cohort study. <i>BMJ quality & safety</i>, 28(8), 609-617.</p> <p>2. McCloskey, R., Yetman, L., Stewart, C., Slayter, J., Jarrett, P., McCollum, A., & Stoica, G. (2020). Changes in nursing students' knowledge, attitudes and interest in caring for older adults: A longitudinal cohort study. <i>Nurse education in practice</i>, 44, 102760.</p>
11. Hafta (2 saat)	Dr.Öğr.Üyesi Figen ÇAVUŞOĞLU	Deneysel araştırmalar	<p>1.Sağlık Bilimlerinde Epidemiyoloji (2020). Edt; Gülümser K, Oya Nuran E, Media SB, Özlem Ö ve Makbule TK. Göktug yayıncılık, Ankara.</p> <p>2. Tezcan SG. (2017). Temel Epidemiyoloji. Hipokrat kitapevi, 1. baskı, Ankara.</p> <p>3. Tezcan S. (2012). Halk Sağlığı Temel Bilgiler 1. cilt, Epidemiyoloji. Edt; Çagatay G, Levent A. Hacettepe üniversitesi yayınları, genişletilmiş ikinci</p>

			<p>baskı, Ankara.</p> <p>Kanıtlar</p> <p>1.Weiler, D. T., Gibson, A. L., & Saleem, J. J. (2018). The effect of role assignment in high fidelity patient simulation on nursing students: An experimental research study. Nurse education today, 63, 29-34.</p> <p>2. Tuomikoski, A. M., Ruotsalainen, H., Mikkonen, K., Miettunen, J., Juvonen, S., Sivonen, P., & Kääriäinen, M. (2020). How mentoring education affects nurse mentors' competence in mentoring students during clinical practice—A quasi-experimental study'. Scandinavian journal of caring sciences, 34(1), 230-238.</p>
12. Hafta (2 saat)	Dr.Öğr.Üyesi Özge ÖZ YILDIRIM	Metodolojik araştırmalar	<p>1.Sağlık Bilimlerinde Epidemiyoloji (2020). Edt; Gülümser K, Oya Nuran E, Media SB, Özlem Ö ve Makbule TK. Göktug yayıncılık, Ankara.</p> <p>2. Tezcan SG. (2017). Temel Epidemiyoloji. Hipokrat kitapevi, 1. baskı, Ankara.</p> <p>3. Tezcan S. (2012). Halk Sağlığı Temel Bilgiler 1. cilt, Epidemiyoloji. Edt; Çagatay G, Levent A. Hacettepe üniversitesi yayınları, genişletilmiş ikinci baskı, Ankara.</p> <p>Kanıtlar</p> <p>1.Teodoro, I. P. P., Rebouças, V. D. C. F., Thorne, S. E., Souza, N. K. M. D., Brito, L. S. A. D., & Alencar, A. M. P. G. (2018). Interpretive description: a viable methodological approach for nursing research. Escola Anna Nery, 22(3).</p> <p>2. Bandeira, A. G., Witt, R. R., Lapão, L. V., & Madruga, J. G. (2017). The use of a methodological framework in the implementation of evidence as part of nursing research. Texto & Contexto-Enfermagem, 26(4).</p>
13. Hafta (2 saat)	Arş.Gör.Dr.Mesiya AYDIN	Bulaşıcı hastalıklar epidemiyolojisi	<p>1.Sağlık Bilimlerinde Epidemiyoloji (2020). Edt; Gülümser K, Oya Nuran E, Media SB, Özlem Ö ve Makbule TK. Göktug yayıncılık, Ankara.</p> <p>2. Tezcan SG. (2017). Temel Epidemiyoloji. Hipokrat kitapevi, 1. baskı, Ankara.</p> <p>3. Tezcan S. (2012). Halk Sağlığı Temel Bilgiler 1. cilt, Epidemiyoloji. Edt; Çagatay G, Levent A. Hacettepe üniversitesi yayınları, genişletilmiş ikinci baskı, Ankara.</p>
14. Hafta (2 saat)	Dr.Öğr.Üyesi Özge ÖZ YILDIRIM	Bulaşıcı olmayan/Kronik hastalıklar epidemiyolojisi	<p>1.Sağlık Bilimlerinde Epidemiyoloji (2020). Edt; Gülümser K, Oya Nuran E, Media SB, Özlem Ö ve Makbule TK. Göktug yayıncılık, Ankara.</p> <p>2. Tezcan SG. (2017). Temel Epidemiyoloji. Hipokrat kitapevi, 1. baskı, Ankara.</p> <p>3. Tezcan S. (2012). Halk Sağlığı Temel Bilgiler 1. cilt, Epidemiyoloji. Edt; Çagatay G, Levent A. Hacettepe üniversitesi yayınları, genişletilmiş ikinci baskı, Ankara.</p>

4. DERS KONU İÇERİĞİNİN BÖLÜMÜN PROGRAM ÇIKTILARI, DERSİN ÖĞRENME ÇIKTILARI, HASTA GÜVENLİĞİ, SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA HEDEFLERİ, SAĞLIĞIN SOSYAL BELİRLEYİCİLERİ İLE İLİŞKİSİ

Sağlığın Sosyal Becerileri

1. Bireysel özellikler (yaş ve cinsiyet)
2. Sosyoekonomik belirleyiciler (İşsizlik, çalışma koşulları, yoksulluk ve sosyal dışlanma)
3. Çevresel belirleyiciler (konut, sosyal çevre ve temiz gıda-su)
4. Yaşam tarzı ile belirleyiciler (Fiziksel aktivite, madde bağımlılığı ve cinsel tercihler)
5. Ulaşım ve sosyal hizmetler (ulaşım, sosyal hizmetler, eğitim)

Hasta Güvenliği Hedefleri

1. Basınç yaralarının önlenmesi
2. Bilgi güvenliği
3. Güvenli cerrahi
4. Güvenli doğum
5. Güvenli hasta devri
6. Hatalardan öğrenme
7. Hasta ve hasta yakını katılımı
8. Hastaların doğru tanımlanması
9. Hasta düşmelerinin önlenmesi
10. Hastaların güvenli transferi
11. Hasta bakımında güvenli hava yolu yönetimi
12. İlaç güvenliği
13. Kan güvenliği ve yönetimi
14. Kardiyak arrest yönetimi
15. Malzeme ve cihaz güvenliği
16. Nazogastrik tüp ve hasta güvenliği
17. Yaşlı hastalarda deliriumla mücadele
18. Yenidoğanda uygun oksijen tedavisi
19. Sağlık hizmet ilişkili enfeksiyonlarla mücadele
20. Radyasyon güvenliği
21. Teşhiste hasta güvenliği
22. Tesis güvenliği
23. Hastane ilişkili venöz tromboembolilerin önlenmesi

Konu	Dersin Öğrenme Çıktısı	Hedef Beceri/Öğrenci Etkinliği	Program Çıktısı (PÇ)	Öğretim Yöntemi (Bilişsel, Duyuşsal, Psikomotor)	Değerlendirme Yöntemi ve Değerlendirme Aracı	Hasta Güvenliği	Sağlığın Sosyal Belirleyicileri	Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri
Epidemiyolojinin tanımı, kapsamı, kullanım alanları,epidemiyolojik	1/2/3	Bilişsel: Epidemiyolojinin tanımı, kapsamı, kullanım alanları,epidemiyolojik	2/7	Sunum	Çoktan Seçmeli Sınav	2	1/5	3/4

süreç,tarihsel geçmiş		süreç,tarihsel geçmişi bilme						
Veri özellikleri ve epidemiyolojide veri kaynakları	1/2/5/4	Bilişsel: Veri özellikleri ve epidemiyolojide veri kaynakları bilme	7	Sunum	Çoktan Seçmeli Sınav	2	1/5	3/4
Temel Sağlık Ölçütleri	1/2/5	Bilişsel: Temel sağlık ölçütlerini bilme	7	Sunum	Çoktan Seçmeli Sınav	2	1/5	3/4
Tanımlayıcı araştırmalar	1/2/5	Bilişsel: Tanımlayıcı araştırmaları bilme	3/6	Sunum	Çoktan Seçmeli Sınav	2	1/5	3/4
Vaka raporu, ekolojik araştırmalar	1/2/5	Bilişsel: Vaka raporu, ekolojik araştırmaları bilme	3/6	Sunum	Çoktan Seçmeli Sınav	2	1/5	3/4
Analitik araştırmalar, kesitsel araştırmalar	1/2/5	Bilişsel: Analitik araştırmalar, kesitsel araştırmaları bilme	3/6	Sunum	Çoktan Seçmeli Sınav	2	1/5	3/4
Vaka-kontrol araştırmaları	1/2/5	Bilişsel: Vaka-kontrol araştırmalarını bilme	3/6/8	Sunum	Çoktan Seçmeli Sınav	2	1/5	3/4
Kohort araştırmaları	1/2/5	Bilişsel: Kohort araştırmalarını bilme	3/6/8	Sunum	Çoktan Seçmeli Sınav	2	1/5	3/4

Deneyisel araştırmalar	1/2/5	Bilişsel: Araştırmada yapılan sık yapılan hataları ve araştırmada etik kuralları bilme	3/6/8	Sunum	Çoktan Seçmeli Sınav	2	1/5	3/4
Metodolojik araştırmalar	3/6	Bilişsel: Metodolojik araştırmaları bilme	3/6/8	Sunum	Çoktan Seçmeli Sınav	2	1/5	3/4
Bulaşıcı hastalıklar epidemiyolojisi	3/5/6	Bilişsel: Bulaşıcı hastalıklar epidemiyolojisini bilme	3	Sunum	Çoktan Seçmeli Sınav	2	1/5	3/4
Bulaşıcı olmayan/Kronik hastalıklar epidemiyolojisi	3/5/6	Bilişsel: Bulaşıcı olmayan/Kronik hastalıklar epidemiyolojisini bilme	3	Sunum	Çoktan Seçmeli Sınav	2	1/5	3/4